

Міністерство освіти і науки України
Запорізький національний університет

**Програма
додаткової предметної спеціальності
014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)»**

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Професійна кваліфікація додаткової предметної спеціальності:
вчитель української мови і літератури закладу загальної середньої освіти

**ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ**

Голова вченої ради _____ М.О. Фролов
(підпис)
(протокол № 1 від «25» 08 2021 р.)

Програма вводиться в дію з 08/08/2021 н.р.

Ректор _____ М.О. Фролов
(підпис)
(наказ № 36 від «31» 08 2021 р.)

Запоріжжя
2021

ПЕРЕДМОВА

Запорізький національний університет. Програма додаткової предметної спеціальності 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)».

Розроблено робочою групою для підготовки бакалаврів спеціальності 014 Середня освіта за умови вільного вибору студентами додаткової предметної спеціальності на основі освітньо-професійної програми Середня освіта (Українська мова і література), затвердженої Вченою Радою Запорізького національного університету (протокол №7 від 26 березня 2019).

1. Профіль програми
014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)»
як додаткова предметна спеціальність

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Запорізький національний університет, Кафедра української мови Кафедра української літератури
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Офіційна назва додаткової предметної спеціальності	Середня освіта (Українська мова і література)
Професійна кваліфікація додаткової предметної спеціальності	Вчитель української мови і літератури закладу загальної середньої освіти
Обсяг підготовки за додатковою предметною спеціальністю	60 кредитів ЄКТС, термін навчання – 2 роки і 10 місяців
Передумови	Навчання за спеціальністю 014 «Середня освіта»
Мова викладання	Українська
2 – Мета навчання	
Мета освітньої діяльності за додатковою предметною спеціальністю визначена місією та стратегією Запорізького національного університету, – підготувати висококваліфікованих фахівців європейського рівня з додаткової предметної спеціальності 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)», здатних до безперервного навчання й самовдосконалення з високим рівнем автономності, спроможних виконувати складні професійні завдання в новій українській школі.	
3 – Характеристика додаткової предметної спеціальності	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність)	Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність: 014 Середня освіта Предметна спеціальність: 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
Орієнтація	Освітній процес за додатковою предметною спеціальністю

додавної предметної спеціальності	орієнтований на формування у здобувачів вищої освіти фахових компетентностей вчителя української мови і літератури.
Основний фокус додавної предметної спеціальності	Надання в межах основної предметної спеціальності фахової підготовки з додавної предметної спеціальності 014.03 Середня освіта (Українська мова і література).
Особливості додавної предметної спеціальності	Освітні компоненти додавної предметної спеціальності охоплюють цикл професійної підготовки майбутнього вчителя української мови і літератури (60 кредитів ЄКТС, із них 43 кредити відведено на навчальні дисципліни, 6 кредитів – на навчальну практику і 9 – на виробничу практику, 2 кредити – атестація), та пов'язані з фокусуванням уваги на засвоєння інноваційних методів і технологій навчання.
4 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес здійснюється на засадах компетентнісного, студентоцентрованого та практико-орієнтованого навчання із застосуванням інноваційних освітніх технологій.
Оцінювання	Кредитно-трансферна система, що передбачає накопичення балів за всі види аудиторної та самостійної навчальної роботи. Охоплює поточний, модульний (атестації) і підсумковий (заліки, екзамени, захисти практик) контроль.
5 – Програмні компетентності	
Вид компетентності	Шифр і опис компетентності
Спеціальні компетентності	<p>СК 1. Знання сучасних теоретичних основ предметної спеціальності «Середня освіта. Українська мова і література».</p> <p>СК 2. Уміння застосовувати сучасні методики й освітні технології, у тому числі й інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>СК 3. Уміння застосовувати методи діагностування досягнень учнів, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху.</p> <p>СК 4. Дотримання етичних норм у комунікації з колегами, учнями й вихованцями та їхніми батьками.</p> <p>СК 5. Уміння організувати комунікацію учнів і вихованців.</p> <p>СК 6. Уміння обдуманно обирати шляхи вирішення непередбачуваних проблем у професійній діяльності.</p> <p>СК 7. Уміння створювати клімат, що сприяє навчанню всіх учнів незалежно від їх соціально-культурно-економічного контексту.</p>

6 – Програмні результати навчання

Знання	<p>ПРНЗн-1. Знає сучасні теоретичні основи предметної спеціалізації, здатний застосовувати елементи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності.</p> <p>ПРНЗн-2. Володіє культурою мислення, здатний до узагальнення, аналізу й синтезу в професійній діяльності.</p> <p>ПРНЗн-4. Здатний реалізовувати державні стандарти, типові освітні програми, модельні навчальні програми з української мови та літератури, самостійно планувати й здійснювати процес вивчення української мови та літератури.</p>
Уміння	<p>ПРНУ-1. Здатний до рефлексії, має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.</p> <p>ПРНУ-2. Володіє основами професійної культури, здатний до підготовки та редагування текстів професійного змісту державною мовою.</p> <p>ПРНУ-4. Має навички знаходження, обробки та аналізу інформації з різних джерел (передусім – за допомогою цифрових технологій).</p>
Застосування знань	<p>ПРНЗЗ-1. Здатний нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.</p> <p>ПРНЗЗ-2. Здатний застосовувати сучасні методики й технології, зокрема й інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ПРНЗЗ-3. Здатний застосовувати методи діагностування досягнень учнів, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху.</p>
Автономія і відповідальність	<p>ПРНАіВ-1. Здатний вчитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.</p>

7 – Ресурсне забезпечення реалізації додаткової предметної спеціальності

Кадрове забезпечення	<p>Фахову підготовку студентів за додатковою предметною спеціальністю 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)» забезпечує професорсько-викладацький склад кафедр української мови та української літератури. До реалізації підготовки за додатковою предметною спеціальністю залучені науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та вченими званнями.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення повною мірою задовольняє реалізацію задач освітнього процесу. Наявна необхідна кількість навчальних приміщень, у тому числі аудиторій з</p>

	<p>мультимедійним обладнанням. У корпусах університету встановлено необмежений доступ до Інтернет-мережі. Наукова бібліотека університету відповідає сучасним вимогам. Студенти мають доступ до відкритих архівів, пошукової платформи Web of Science, бібліографічної і реферативної бази даних Scopus. Студенти повністю забезпечені гуртожитками, мають змогу харчуватися в студентській їдальні та пунктах харчування в корпусах.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Офіційний веб-сайт університету (https://www.znu.edu.ua/ukr/pk) містить актуальну інформацію про умови вступу на освітньо-професійні програми «Середня освіта» та освітній процес (рубрики «Абітурієнту», «Навчання»). Освітньо-професійні програми розміщені на сайті університету в рубриці «Навчання. Освітні програми» (https://www.znu.edu.ua/ukr/pk/4362/bakalavr; https://www.znu.edu.ua/ukr/pk/4362/5172), а також на сторінці філологічного факультету в рубриці «Освітні програми» (https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/philology/1628). У ЗНУ працює система електронного забезпечення навчання Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/), яка дає змогу студентам здійснювати дистанційний та інтерактивний доступ до методичних матеріалів навчальних дисциплін, а викладачам - проводити дистанційний контроль їхніх компетентностей. Силабуси навчальних дисциплін розміщені в СЕЗН Moodle ЗНУ на сторінках дисциплін та на сайті за покликанням (https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/philology/syllabus)</p> <p>Програми практик викладені на сторінці філологічного факультету в рубриці «Практична підготовка» (https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/philology/4528).</p> <p>Інформаційне забезпечення: http://library.znu.edu.ua/</p>

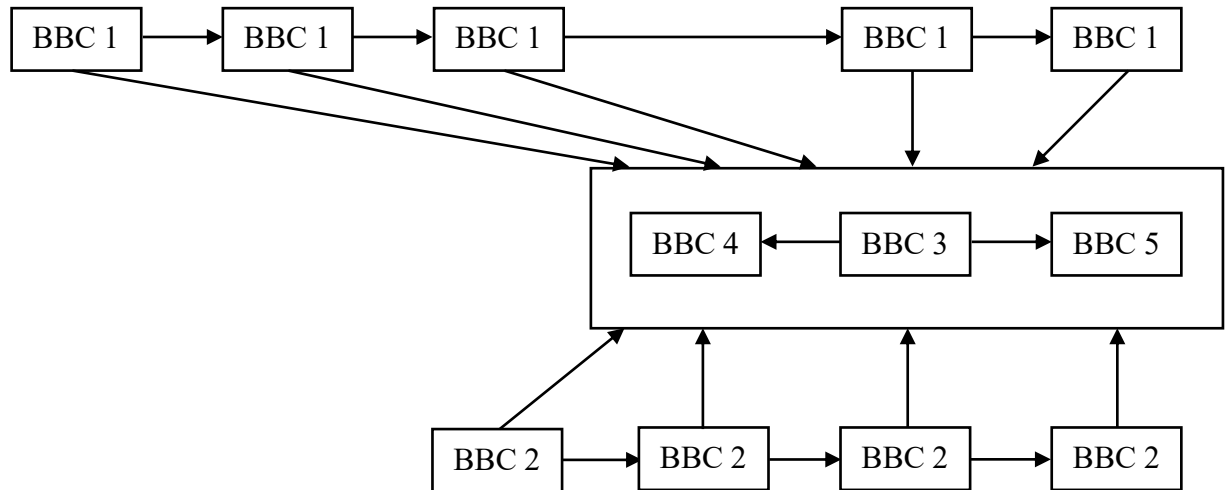
2. Перелік компонент додаткової предметної спеціальності 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)» та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент з додаткової предметної спеціальності 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)»

Код навч. дисц.	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові проекти (робота), види практики, кваліфікаційна робота тощо)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Дисципліни додаткової предметної спеціальності вільного вибору студента			
ВВС 1	Сучасна українська мова	21	2 екзамени, 3 заліки
ВВС 2	Історія української літератури	19	2 екзамени, 2 заліки
ВВС 3	Методика викладання української мови і літератури	3	екзамен
ВВС 4	Навчальна практика (педагогічна)	6	залік
ВВС 5	Виробнича практика (педагогічна)	9	залік
ВВС 6	Атестаційний екзамен з додаткової предметної спеціальності	2	екзамен
Обсяг компонентів вільного вибору студента		60	

2.2. Структурно-логічна схема підготовки
з додаткової предметної спеціальності
014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)»

3 семестр   4 семестр   5 семестр   6 семестр   7 семестр   8 семестр

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 014 «Середня освіта» з додаткової предметної спеціальності 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)» проводиться у формі усного атестаційного екзамену з української мови, української літератури та методик їх викладання.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

**4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам додаткової предметної спеціальності
014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)»**

Компоненти програми / Компетентності	BBC 1	BBC 2	BBC 3	BBC 4	BBC 5
СК 1	X	X			
СК 2			X	X	X
СК 3			X	X	X
СК 4	X	X	X		X
СК 5	X		X	X	X
СК 6	X	X	X	X	X
СК 7			X		X

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами додаткової предметної спеціальності 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)»

Компоненти програми / ПРН	BBC 1	BBC 2	BBC 3	BBC 4	BBC 5
ПРНЗН-1	X	X	X	X	X
ПРНЗН-2	X	X		X	X
ПРНЗН-3	X	X		X	X
ПРНУ-1			X		X
ПРНУ-2	X				X
ПРНУ-3	X	X	X	X	X
ПРНЗЗ-1			X		X
ПРНЗЗ-2			X	X	X
ПРНЗЗ-3			X	X	X
ПРНАіВ-1	X	X	X		X

